

A decorative graphic on the left side of the slide. It features a vertical white line that passes through a solid red horizontal rectangle. The red rectangle is positioned to the left of the main title text.

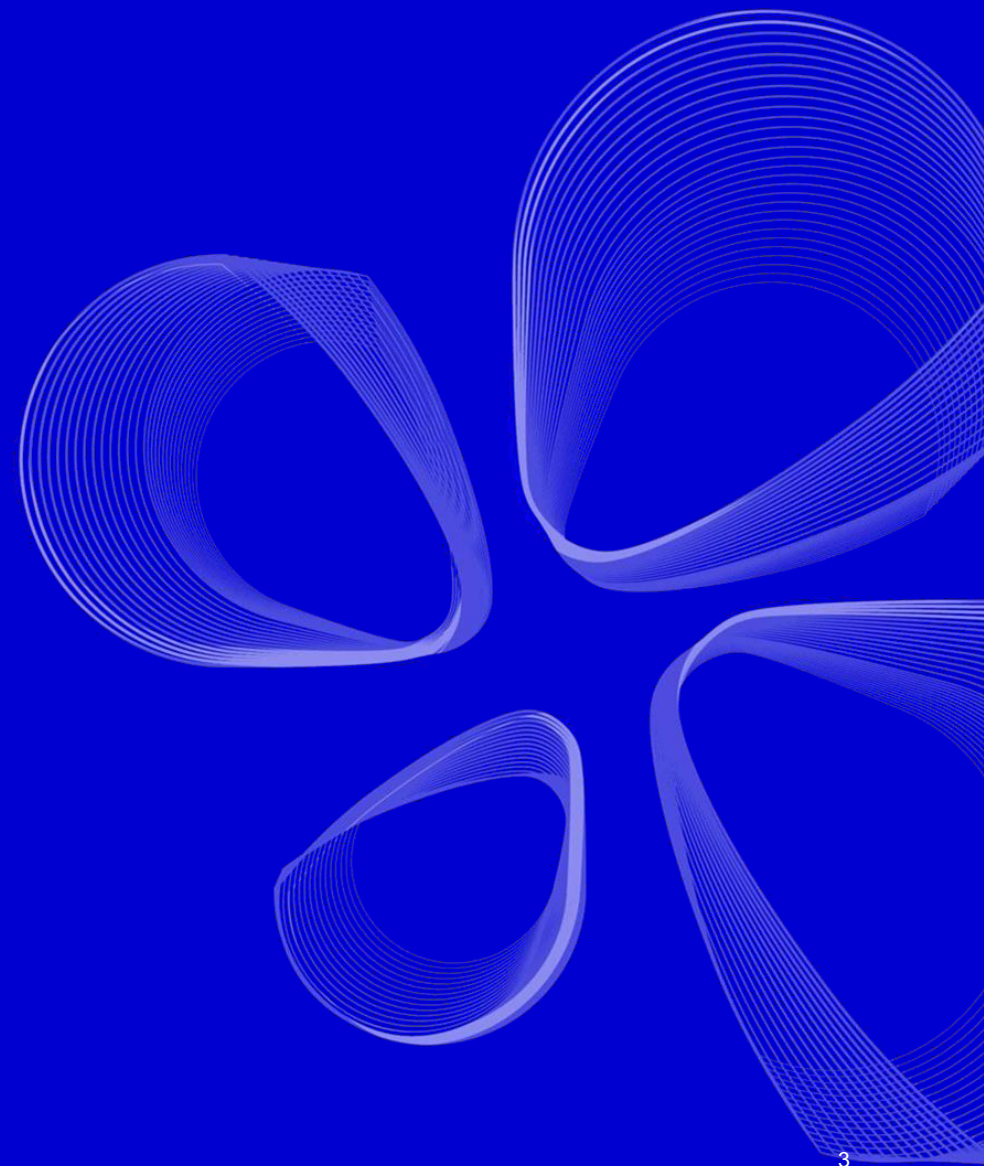
Sygnaliści – prawa i obowiązki

Kim jest sygnalista?

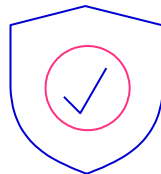
Sygnalista to osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą. Informacja o naruszeniu prawa to informacja, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informacja dotycząca próby ukrycia takiego naruszenia prawa.

Sygnalistą może być :

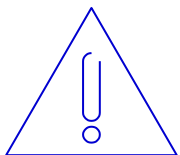
- pracownik, w tym pracownik tymczasowy,
- osoba ubiegająca się o pracę,
- wolontariusz,
- członek organów spółek prawa handlowego,
- osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy,
w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Od kiedy sygnaliście przysługuje ochrona?

Sygnalista podlega ochronie już od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego. Wystarczy zgłoszenie o naruszeniu prawa, aby korzystać z ochrony jako sygnalista. Sygnalista nie będzie musiał przy tym uprawdopodobniać, że doszło do naruszenia prawa, ani nie będzie zobowiązany do składania oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za podawanie nieprawdziwych informacji.

Warunkiem przyznania ochrony jest uzasadnione przekonanie sygnalisty, że będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacja jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego oraz to, że stanowi informację o naruszeniu prawa. Ponadto taka informacja będzie musiała być uzyskana w kontekście związanym z pracą.

Jak można zgłosić naruszenia prawa?

Sygnalista może dokonać zgłoszenia wewnętrznego – do odpowiedniej komórki we własnej organizacji/u swojego pracodawcy lub zgłoszenia zewnętrznego – do Rzecznika Praw Obywatelskich albo organu publicznego. Sygnalista może także dokonać ujawnienia publicznego, a więc podać informację o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej np. poprzez media społecznościowe.

SYGNALISTA ZGŁASZA NARUSZENIA DOTYCZĄCE:	
korupcji	bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych
zamówień publicznych	usług, produktów i rynków finansowych
zdrowia publicznego	bezpieczeństwa żywności i pasz
bezpieczeństwa transportu	bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami
zdrowia i dobrostanu zwierząt	ochrony prywatności i danych osobowych
ochrony konsumentów	ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego
ochrony środowiska	przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu
interesów finansowych Skarbu Państwa RP, jednostki samorządu terytorialnego oraz UE	konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela *
rynku wewnętrznego UE, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych	

Czym są działania odwetowe?

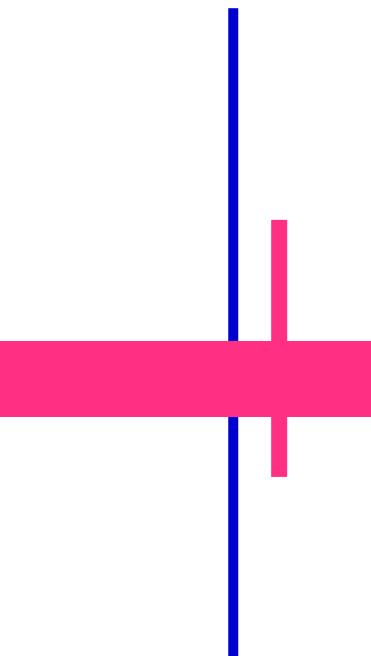
Działanie odwetowe to bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty, wyrządza lub może wyrządzić mu nieuzasadnioną

Działania odwetowe wobec Sygnalisty mogą polegać na:

- ❁ odmowie nawiązania stosunku pracy, wypowiedzeniu lub rozwiązaniu bez wypowiedzenia stosunku pracy;
- ❁ obniżeniu wysokości wynagrodzenia za pracę;
- ❁ wstrzymaniu awansu albo pominięciu przy awansowaniu;
- ❁ pominięciu przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą lub obniżeniu wysokości tych świadczeń;
- ❁ przeniesieniu na niższe stanowisko pracy;
- ❁ zawieszeniu w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych;
- ❁ niekorzystnej zmianie miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy;
- ❁ nałożeniu lub zastosowaniu środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze;
- ❁ przymusie, zastraszaniu lub wykluczeniu;
- ❁ mobbingu;
- ❁ dyskryminacji;
- ❁ niekorzystnym lub niesprawiedliwym traktowaniu;

A decorative graphic on the left side of the slide, featuring a vertical blue line, a horizontal pink bar, and a vertical pink line intersecting at the center.

System zgłaszania naruszeń może pomóc w zapobieganiu różnym nieprawidłowościom, w tym: oszustwom, kradzieżom, korupcji czy mobbingowi.

Dlaczego?

Jeżeli pracownicy będą mogli reagować na naruszenia prawa i zyskają możliwość ich zgłoszenia w bezpieczny i poufny dla siebie sposób, wówczas zmaleje liczba naruszeń prawa. Z kolei świadomość istnienia systemu dokonywania zgłoszeń, znacznie utrudni podejmowanie nieuczciwych działań przez współpracowników lub przełożonych.